

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

T.C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 17/11/2023 10:33
Sayı: E-120.07.03-1326767

TÜRKİYE CUMHURİYETİNİN YÜZÜNCÜ YILI

7/4565
GK 17

ACELE

Sayı : E-72079556-610-9344792

Konu : Soru Önergeleri(7/4565)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 03.10.2023 tarihli ve 1292611 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Denizli Milletvekili Sayın Yasin ÖZTÜRK tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/4565 Esas Numaralı yazılı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek: 7/4565 Cevap Metni (3 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 74D2A4EE-9216-48C5-96F9-4D003EBCCA4D

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ashb-ebys>

Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177. Sk. No:10/A Pk: 06510 Çankaya/ ANKARA

KEP Adresi : ashb@hs01.kep.tr

Bilgi için: Aynur İLHAN ÇAK

Sosyal Çalışmacı

Telefon No: (312) 705 73 30

Denizli Milletvekili Sayın Yasin ÖZTÜRK'e Ait 7/4565 Esas Numaralı Yazılı Soru
Önergesine İlişkin Cevap Metni

Bakanlığımız ülkemizdeki tüm çocukların sağlıklı gelişimini temin etmek ve tüm risklere karşı bilinçli ve duyarlı nesiller yetiştirmek üzere koruyucu, önleyici ve destekleyici çalışmalarını çocuğun üstün yararı ilkesi çerçevesinde yürütmektedir.

Bakanlığımız sorumluluk alanında geliştirilecek politika ve stratejilerin kanıta dayalı gerçekleştirilebilmesi için kuruluş/birimlerimizde hizmet alan çocukların geliş nedenleri, yararlandıkları hizmet modeli, kalış süreleri vb. konularda idari kayıtların analizi gerçekleştirilmektedir.

Bununla birlikte, Bakanlığımıza bağlı birimlerde hizmet alan çocuklara ilişkin yürütülecek akademik çalışmalar desteklenmekte, çalışmalardan elde edilen sonuçlar politika geliştirme süreçlerinde değerlendirilmektedir.

Mağduriyeti sebebiyle bakım tedbiri kararı verilen çocuklarımıza korunma, bakım ve psikososyal destek hizmeti vermek üzere Çocuk Evleri Sitelerimiz ihtisaslaştırılmıştır.

İhtisas kuruluşlar; çocukların temel gereksinimlerini karşılamak, fiziksel, duygusal, psikolojik ve sosyal ihtiyaçlarını belirleyerek gerekli müdahaleleri gerçekleştirmek, uygun ise aile ve yakın çevrelerine dönmelerini veya diğer sosyal hizmet modellerine hazır hale gelmelerini sağlamak üzere hizmet vermektedir.

İhtisas kuruluşlarında koruma ve bakım altında bulunan çocuklar ve aileleri psikososyal destek programına dâhil edilmektedir. Programı ile çocukların bireysel farklılıkları ve ihtiyaçları dikkate alınarak olumsuz yaşam deneyimlerinden kaynaklanan travmanın en aza indirilmesi, olumlu tutum ve davranış değişikliği oluşturulması hedeflenmektedir.

Bununla birlikte çocukların risklerden korunması, iyilik hallerinin artırılması, sağlıklı gelişimlerinin desteklenmesi amaçlarıyla yürütülen koruyucu ve önleyici çalışmalar çocuklarımızın korunması dolayısıyla suça yönelmesini engellemeye yöneliktir.

Bu doğrultuda koruyucu ve önleyici hizmetler bağlamında yapılan çalışmalar;

Bakanlığımızca her ilde Çocuklar Güvende Ekiplerinin oluşturulmuş ve ekipler aracılığıyla risk altındaki çocuklara yönelik tespit, yönlendirme ve izleme faaliyetleri gerçekleştirilmektedir. Çocuklar Güvende Ekipleri aracılığıyla farklı risk gruplarındaki çocukları korumaya yönelik tespit ve müdahale çalışmalarının yanı sıra izleme faaliyetlerini yürütmektedir. Ekipler tarafından alan taramaları, çocuklarla mesleki çalışmalar, hane ziyaretleri, ailelere yönelik rehberlik faaliyetleri, eğitim kurumları ziyaretleri gerçekleştirilmektedir. Yapılan alan taramaları neticesinde çocuk ve ailenin uygun sosyal hizmet modeline veya destek ve yardımlara yönlendirilmesi sağlanmaktadır. Ayrıca çocuğun ailesine rehberlik hizmeti verilmekte, aile hakkında adli işlem başlatılabilmekte gerek görülmesi halinde çocuk kurum bakımına alınabilmektedir.

Ailelerde çocuk ile ilgili farkındalık oluşturmak, çocuklara okul dışı zamanlarını kaliteli ve verimli kullanabilecekleri ortam ve imkânları sunmak amacıyla 2017 yılında başlatılan "Sosyal ve Ekonomik Destek (SED) Hizmetinin Etkinliğinin Artırılması (Okul Destek) Projesi" kapsamında SED Hizmetinden yararlanan çocuklar için akademik, sosyal, kültürel ve sportif etkinlikler düzenlenmektedir.

0-6 yaş aralığındaki çocukların bilişim teknolojileriyle uygun şekilde tanıştırılması ve dijital risklerden korunması amacıyla Bakanlığımıza bağlı özel kreş ve gündüz bakımevinde

hizmet alan ebeveynler ile kreş ve bakımevi çalışanlarına “Bilişim Teknolojileri ve İnternetin Bilinçli Kullanımı” başlıklı farkındalık eğitimleri verilmektedir.

Dijital medya ve dijital medyanın çocuklar üzerindeki olumsuz etkileri, çocukların teknoloji ile tanışma zamanları ve teknoloji kullanımında doğru sınırlandırmaların ne olduğu, teknoloji kullanımında sınırların güvenli şekilde nasıl oluşturulabileceği, çocukları korumak ve dijital bağımlılığı önlemek için neler yapılabileceği konusunda ebeveynleri bilgilendirmek, bu yolla dijital medyanın olumsuz etkilerinin en aza indirilmesine katkıda bulunmak amaçlarıyla Çocukların Dijital Risklerden Korunması Konusunda Ebeveyn Rehberi oluşturularak Bakanlığımız Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü internet sitesinde yayınlanmıştır.

Ebeveynlerin gerçek oyun ve oyuncakların önemi konusunda farkındalıklarının artırılması ile oyun seçiminde ebeveynlere rehberlik sağlanması; kitapların çocukların gelişimi için önemi konusunda farkındalık sağlanması ile çocuklara kitap seçiminde dikkat edilecek noktalar için ebeveynlere rehberlik edilmesi; oyunla ve kitapla doğru ve etkili zaman geçirilmesi teşvik edilerek dijital bağımlığa karşı da koruyucu bir faktör oluşturulması amacıyla Oyuncak ve Kitap Seçiminde Ebeveyn Rehberi hazırlanmış ve Bakanlığımız Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü internet sitesinde yayınlanmıştır.

Davranışsal Bağımlılıklar ile Mücadele Ulusal Strateji Belgesi ve Eylem Planı (2018-2023) kapsamında; çocukların interneti geliştirici şekilde ve bağımlılıktan uzak kullanmalarını sağlamak, dijital bağımlılık konusunda önleyici çalışmalar yürütmek amacıyla Dijital Bağımlılıkla Mücadele Kampanyası başlatılmıştır. Kampanya kapsamında, 81 ilde çocukların sosyal, akademik, bilimsel ve kültürel ortamlarla buluşturulması, çocukların interneti geliştirici şekilde kullanmalarını sağlayacak rehberlik çalışmaları, dijital bağımlılık ve bağımlılığın önlenmesi konusunda toplumu, ebeveynleri, çocukları ve çocuklarla çalışan profesyonelleri bilgilendirme çalışmaları yürütülmektedir.

Çocukların dijital ortamlar üzerinden karşılaşabilecekleri risklerin tespit edilmesi ve önleyici çalışmalar yapılması amacıyla Bakanlığımız bünyesinde “Sosyal Medya Çalışma Grubu” oluşturulmuştur. Sosyal Medya Çalışma Grubu; çocukların gelişimlerini olumsuz yönde etkileyecek ve çocukların ihmal, istismara maruz kaldığı internet ortamında yer alan içeriklere paydaş kurumlar olan Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, Emniyet Genel Müdürlüğü Siber Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı ile işbirliği içerisinde müdahale etmektedir.

Bakanlığımız tarafından yürütülen koruyucu ve önleyici hizmetlerle ilgili olarak çocukları, ebeveynleri, çocuk alanında ya da çocuklarla çalışanları ve toplumu bilgilendirmek, bahsi geçen gruplarla iletişim kurulmasını ve farkındalık kazanımını sağlamak amacıyla Çocuk İçin Dost Uygulamalar (DUY) isimli bir internet sitesi oluşturulmuştur. DUY internet sitesinin; yazılı, görsel, işitsel ve dijital yayınlardaki çocuklar açısından zararlı olabilecek içeriklerin Bakanlığımız bünyesinde oluşturulan platformlara bildirilmesine, uzmanlarca incelenmesine ve bahse konu uygunsuz içeriklere ilişkin gerekli çalışmanın yapılabilmesine, ayrıca çocuk dostu yayın ya da ürünlerin desteklenmesine ve geliştirilmesine yönelik hizmet veren bir mekanizma olması amaçlanmaktadır.

0-18 yaş grubu çocukların gelişimini olumsuz yönde etkileyecek içerikteki kitaplardan korunması ve ailelere uygun içerikli kitap seçimi konusunda rehberlik edilmesi amacıyla, çocuklara yönelik basılı eserler içerik yönünden incelenmekte ve uygun içerikli kitap listesi oluşturulmaktadır. Oluşturulan liste Bakanlığımız Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün resmi sayfasında yayınlanmaktadır.

12. Kalkınma Planı ve 2024 Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programında yer alan “Erken çocukluk döneminden başlamak üzere çocuklara ve ebeveynlerine ihmal, istismar ve şiddet konularında farkındalık eğitimleri verilecek, çocukların yaşam becerileri güçlendirilecektir.” tedbiri doğrultusunda 0-18 yaş grubu çocukların yaşam becerilerinin güçlendirilmesi ve geliştirilmesine yönelik ihmal, istismar ve şiddet konularını da barındıran kapsayıcı ve modüler bir eğitim programı hazırlanmaktadır. Eğitim programının amacı çocukların ihmal, istismar ve şiddet konularında risklerden korunması, iyilik hallerinin arttırılması, gelişimlerinin desteklenmesi olarak belirlenmiştir. Bu kapsamda 0-18 yaş arası çocuğu bulunan ebeveynler/bakım verenler ve 7-18 yaş arası çocukları hedef alan programın materyal geliştirme ve yaygınlaştırma çalışmaları devam etmektedir.